

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

Förslag på ämne	Alla
Årskurs	1-9
Omfattning, tidsåtgång	Ca 1 lektion
Namn på uppgiften	Digital yrkesföreläsning
Uppgiften planerad av	Jenny Norberg Randowo

Koppling till Lgr11, (syfte/förmåga, centralt innehåll, kunskapskrav)

Det är nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska information, fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.

Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden.

2.2 Kunskaper Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola -kan göra väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning.

2.6 Skolan och omvärlden Skolans mål är att varje elev

-kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden.

-har inblick i närsamhället och dess arbetsliv.

-har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder

Alla som arbetar i skolan ska verka för att utveckla kontakter med arbetsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö, och bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund.

Läraren ska bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning, och medverka till att utveckla kontakter med mottagande skolor samt med organisationer, företag och andra som kan bidra till att berika skolans verksamhet och förankra den i det omgivande samhället.

Koppling till Grundsärskolans läroplan Skolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Skolan har i uppdrag att förmedla och förankra grundläggande värden och främja elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället.

Eleverna ska kunna orientera sig och agera i en komplex verklighet med stort informationsflöde, ökad digitalisering och snabb förändringstakt. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska information, fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.

Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden. Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också en grund för fortsatt utbildning.

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundsärskola kan göra väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning.

Koppling till Handlingsplan och Behovstrappa för studie- och yrkesvägledning

Självkännedom

Normer

Ämnen=Yrken

Söka information och källkritik

Branscher & Yrken

Arbetsmarknad

Utbildningar

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

Aktivitet – Hur (beskrivning genomförande inklusive planering)

Kontakta ett företag, en arbetsgivare som arbetar med ett intressant yrke där man har användning av ämnet du undervisar i.

Låt eleverna få en kort föreläsning om yrket över nätet med hjälp av t.ex. Skype, Google Meet eller Whereby.

Skicka några stödfrågor i förväg till personen.

* **Se bilaga för tips på yrken**

Förslag på frågor;

Arbetsuppgifter Beskriv övergripande arbetsuppgifter för yrket

- Beskriv vilken eller vilka utbildningar man behöver
- Hur ser framtiden ut, kommer det finnas jobb?
- Arbetsmiljö Hur är miljön arbetsmiljön? Finns det risk för arbetsskador eller belastningsskador?
- Hur ser arbetstiderna ut? Arbetar man t.ex. på helger och kvällar?
- Hur ser könsfördelningen ut?
- Vilka kompetenser och förmågor är viktiga för yrket?
- Vilka egenskaper behöver man ha för detta yrke (hur ska man vara som person)?
- Vilka fördelar och nackdelar kan du se med yrket?
- På vilket sätt har man användning av ämnet (t.ex. matte inom yrket)

Övrig kommentar (t.ex. tips, progression av aktiviteten)

Här kan du komma i kontakt med/hitta arbetsgivare inom olika branscher.

Arbetsgivare hittar du t.ex. här;

<https://www.framtid.se/arbetsgivare>

<https://www.eniro.se/>

Ystads Kommuns näringslivsavdelning har bra kontakter som du kan ta del av:

lotte.nilsson@ystad.se

angelica.erlandsson@ystad.se

Utvärdering, reflektion, utveckling - Är syftet uppnått? Vad lärde sig/upptäckte eleverna?
Behöver något göras annorlunda till nästa gång?

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

* Några förslag på yrken (lärare och forskare finns så klart med inom alla ämnen)	
Språk (svenska, engelska, moderna språk)	*turistguide *tolk *översättare *journalist *författare *affärsbiträde *säljare *redaktör *modersmållärare *hotellreceptionist *gränskontrollant *flygvärdinna *flygplatskontrollant *flygledare *sufflör *kundservicetjänsteman *turistinformatör * räddningstjänst
Samhällskunskap	*samhällsvetare *politiker *reseguide *journalist *sociolog *copywriter *jurist *studie – och yrkesvägledare *polis *marknadsförare *jurist *friskvårdsinspektör *arbetsförmedlare
Religion	*präst *diakon *kurator *församlingspedagog *sacionom *vårdarbetare *biståndsarbetare *integrationshandläggare *förskollärare *polis *tolk *arkeolog *arkivarie *teolog *museietjänsteman *psykolog *socialsekreterare *jurist *läkare
Geografi	*arkeolog *konservator *geolog *meteorolog *matros *geograf *GIS-ingenjör *landskapsarkitekt *lantmätare *oceanograf *samhällsplanerare *miljövårdare *hydrolog
Historia	*museietjänsteman *bibliotekarie *journalist *guide *journalist *kulturmiljöpedagog * amanuens *arkivarie *konservator *författare
Bild	*fotograf *designer *konstnär *grafiker *illustratör *tatuering *scenograf *art director *målare *maskör *inredare *arkitekt *fotograf *originalare *curator *sminkör *filmfotograf
Matematik	*ekonom *arkitekt *civilingenjör *egenföretagare *sjuksköterska* statistiker *läkare *försäkringstjänsteman *revisor *farmaceut *inköpare * biostatistiker *aktuarie *apotekare *marknadsförare *försäkringsförmedlare *byggingenjör *programmerare *speldesigner
Teknik	*bilmekaniker *uppfinnare *civilingenjör *VVS-montör *tryckare *radio och tv-tekniker * perfusionist *ortopedingenjör *optiker *maskinreparatör *låsmed *lokförare *maskinförare *industridesigner *hjälpmedelstekniker *flygmekaniker
Kemi	*kemist *livsmedelstekniker *laboratorieingenjör *bagare *brandingenjör *återvinningsarbetare *läkare *pyrotekniker *toxikolog *lackerare *forensiker *kriminaltekniker

Planeringsmall för Studie- och yrkesvägledning i undervisningen

Fysik	*vetenskapsman *rymdforskare *fysiker *sjukhusfysiker *ljud- och ljus tekniker *elektriker *meteorolog *oceanograf *driftingenjör *optiker *beräkningsingenjör *kyltekniker *ingenjör inom el och energi *civilingenjör *mekaniker *VVS montör *automationstekniker *CNC operatör *ventilationstekniker
Biologi	*miljövårdsyrken *skogskonsulent *audionom *kiropraktor *veterinär *trädgårdsanläggare *sjuksköterska *undersköterska *läkare *barnmorska *tandläkare *tandsköterska *hydrolog *florist *miljövårdsyrken *logoped *landskapsarkitekt *hudterapeut *biomedicinsk analytiker *lantbrukare
Idrott	*tränare *elitidrottare *hälsopedagog *friskvårdskonsulent *sjukgymnast *naprapat *massör *fritidsledare *fritidspedagog *arbetsterapeut *dietist *folkhälsoplanerare *nutritionist *förskollärare *arbetsmiljöinspektör
Musik	*artist *musiker *kompositör *producent *dirigent *kapellmästare *körledare *låtskrivare *musikkritiker/journalist *pianostämmare *sångpedagog *organist *konsertmästare *förskollärare *fritidspedagog *A&R (<i>Artist and Repertoire</i>) *DJ
Slöjd	*designer (textil, möbler, kläder) *snickare *tapetsare *plåtslagare *sömmerska *svetsare *ställningsbyggare *smed *tandtekniker *skraddare *glasmästare *smyckesdesigner *kostumör båtbyggare *inredningssnickare *guldsmed *hovslagare *
Hemkunskap	*bagare *kock *livsmedelstekniker *kallskänka *styckare *slaktare *konditor *husmor *förskollärare *butikssäljare, färskvaror *arbete med catering *pralintillverkare *servitris/servitör *charkuterist